

UJVIDÉKI HIRLAP

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hetenként négyyszer.
Egyes szám ára 4 fillér.

Főszerkesztő és kiadó:

Dr. MAYER OSZKÁR.

Felolós szerkesztő: MAYER JÓZSEF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet-tér 3. szám.

Telefon 115.

Belgrád ostroma.

— Az Ujvidéki Hírlap eredeti tudósítása. —

A Drinán és a Szávin több helyen történt sikeres átkelésnek és előnyomulásunk Szerbiában, nemkülönbén a Pancsovánál hét-főn megtörtént átkelésünk természetesen felé Belgrád felé irányítják a figyelmet és minden jel arra vall, hogy a közeli órák eseményei ezt a megküldöbözöttet érdekelté indokolták fogják tenni.

A hadimentrend visszaállítása óta a napjában csak egyszer közeledtek vonat csak Batajinacig meg, onnan rossz mezei utakon még mindig 12 kilométer Zimony. Kocsiról szó sem lehet és így Zimony nem igen könnyen közelíthető meg. És a ki már arra vállalkozik, hogy odamenjen, és csak ezernyi igazolás után teheti azt meg.

A „Kulpa” kórházhajó kapitányának és tengerészőrnagyának, előzőlegesen — mindettől a söt néhezsgől — megkérték. A zimonyi sebesülteket indúló kórházhajón jutunk Nagy Endrével, Fényes Lászlóval az Est illusztrált munkatársával és Dr. Szlavý Kornél kir. közjegyzővel Zimony elé. Mintegy száz lépésre a parttól vetett horgonyt a hajó, melynek csolokánál érjük el a záporosított erősen felzárított partot. Mindentelké katonai őrzárok cirkálnak és figyelik a partokat. Igazolvány nélkül senki partra nem szállhat. Egy nagyobb őrzárat három komitácist hajtól, kik a szerbeknek a Szeremségbe törését betörése óta vannak még itt, és bizonyára, társaitól elszakadva, hazájukba szeretnének eljutni. Ezek a komitácistuldozések gyakorinak. A fegyelmetlen komitácist csapatok szétszóródva a Szeremségben a hegyekben és erdőkben rejtőztek el, miglen csapataink rajtuk ütöttek, de azért elvették komitácist még lehet itt-ott találni, amint kiéhezve, és megszelídülve hazájukba igyeksenek valamelyes módon eljutni.

A csolokból kiszállva, gyalog indulunk neki a meredek partokon át a városnak. Ep egy őrzár is arra indul. Tisztek vezénylik és érdekes dolgokat mondanak. Negyedórai járás után már látható a legszebb panorámák egyike: A Duna és a Száva egybefolyása, Zimony, Pancsova, a torontálmezei gyakorik: árvízről süjtött Borcsa község és velük szemben, a szerbeknek most az érdekeltős göcspartján álló fővárosa: Belgrád.

Már látható a zimonyi milleniumi emlékmű: a Hunyadi torony, amelyet szrapnellék és gránátok erősen megrongáltak. A külvárosi szerb templom toronyból is jó darabot tépett le egy ágyúgolyó. A Hunyadiortony tőjékán több erősebben megrongált házat látok, de egész érdeklődésem Belgrád felé irányul. Tavcsvelő százsor is végigszemlelem Belgrádot, a Kalmegédantól a Topcsiderig. A Kalmegédant monitorjaink már hettekek ezeltől romná löttek. Az összes laktanyák romhalmazozokká lettek, sőt még a Kalmegédánon elhelyezett és Zimonyból jól látható Karagorgye szobor is, — amelyet a bolgárok elleni győztes háború után lepleztek le. és helyezett úgy el, hogy Karagorgye kinyúlott karja, mintegy fenyegetőleg Magyarországra felé legyen irányítva, — pozdorjára lett. A belgrádi Száva parton az összes nagyobb lövedékörtelet: vamiáz, laktanya, pénzügyőri őrház, — mind azok, a honnan katonák löttek át hozzáink, — össze vannak löve. Olyan résekbe vágta rakjuk a mi gránátjaink, hogy százszékreverték lettek azokon bejutni. A dohánnyágy, az lltisfelé posztófyók és még néhány nagyobb épület a bombázás folytán támadt tűz martalékává lett.

Bévré Zimony belvárosába, szel polgárokkal nem találkozom. Egyetlen úhet, kocsmá, kávéház nincs nyitva. Csak katonatisztek, őrzárok, vörös kereszties ápolók és sebesült katonák láthatók.

A városon meglátjuk a szerb csapatoknak három napig tartott pünkösdi királysága. Amolyan kifélet hatni akaró intézkedések. A főútcát Petar király utcának, egy másikat trónörökös utcának, viszont egyik utcát Zsvkovits tábornok utcának kereszteltek el és ennek látható jelet adandó, az utcasarkokat telefestették a három napig érvényben volt új utcalnevezésekkel.

A főpostára ráfeszítették: „Szerb királyi posta.” A hadárparancsnok házára kitétek a következő feliratot:

„Meszna komanda”. Ez annyit jelent: „Téparancsnokság”. Egy hazatúló szerb kocsmáros a párizsi „Septembre 4” után kocsmáját a szerb bevonalás napjáról:

„Vendégül augusztus 28-ához”, (országmitás szerint) nevezte el. A vasuti, posta, (vámháttás és egyéb kincstári épületek) vaspánzártairai felfestették és kifosztották.

A Binder és Polgár cég fűrésztelpepéről háromnegyed millió értékű fát vittek el, de a rablásban megzavartatták és a fa utajokan a Száva torkolatánál áll, de annyira a tűzonalban, hogy egyelőre nem lehet elhozni.

Beszélgünk Dr. Vukovits Vitéz kormánytanácsossal, a határrendőrség főnökével, a ki érthetően szűkszávi volt és ezeket mondotta:

— Zimonyban egyéchny nap mulva vissza fog térni a megbizható lakosság és Zimony remélhetőleg mielőbb rendes képet fogja önteni. Elég fegyveres erő áll rendelkezésre, hogy a lakosságnak semmiféle aggodalomra ne legyen oka.

Délétől ismét kezdetét vette a tűzés, amely néfő hajnal óta egy-két órai pihenéssel szakadtanul tart.

Ágyúk bömbölés harca reszketéit meg a levegőt, amelyhez képest a cigányszegíeti puska-tűzés csak gyenge ropogtatás.

Feljeihenitlen érdekes és idegizgató órákat éltem át. Olyanokat, amelyeket soha el nem felejtetlek. Részem volt abban, amibez kevés újságról juthattok. A legelősebb ágyútűzésel a képzeltől legkezelebről látom, olyanmíra, hogy a fejem felett elsávitott gránátok és srappellek erősen próbára teszik az idegeket. Szerencsésen megváltaszott rejtekhegyemből, nehogy meglátssák katonák az ott tartózkodást, — nagyszerűen látok mindent. Látom ágyúink elcsütését és amikor az égzengészerű robajjal repülő golyó szerb földön lecsap, a magasba száll, és a kénés gúya égésére emlékeztető, kékesvörösös füstgomolyag mutatja, hogy srappellel felfrontban. Tűzéségünk briliánsan lő. Majd minden lövés egy kis körzetben robban fel, abban a körzetben, ahonnan elvettve a szerb tűzéség visszazonozza a jól beirányzott ágyútűzését.

Sodásabb látványban még sohasem volt részem.

A nehéz ágyúk pusztító harca mellett egészen eltörpül a puskatűzés. A Száva túlsó partjáról erős betonidezettelől lönek ostromló golyósgugnókat, amelynek sokkal nehezebb a helyzete, mert a szerbek heteken át készülhetettek erre a fővárosok sorsát eldöntő esátra.

A tűzéségű harc délután 4 óratól este 7 óráig szünetelt. Ekkor a féléletmesen és borzallósan szép látvány meg kitűrlőenellenből vésődött az emlékezetembe. A fehér füstfelhők

helyett, az ágyúk torkából kirepülő: halált pusztítást okozó lövegek felcíkázó tűzét láttuk.

Hirtelen gilygattak a belgrádi fényszórók, mire válaszképpen a mi fényszóróink is igen erős sugarakkal világított meg az ellenséges hadállásokat, a Száva és Duna egybefolyását.

Bármily hihetetlenül is hangzik, a háború borzalmai és fegyverei közt, mint új harcászati eszköz szerepel a fényszórók harca.

A szerb fényszórók tűzéségűnk hadállását kutatják, a fénycévek már-már bevilágítják a hadállást, amikor a mi fényszóróink messzire elható és erősebb kévje keresztieszi a szerb fényszugarat és a szerbek minden igyekezete: a mi hadállásainkat felkutatni, bevilágítani, megbiusul.

Mondanunk sem kell, hogy ők is ugyanezt teszik, csahogy nekünk jóval több fényszóróink van és így a fényszórók harcában is előnyben vagyunk.

Éjjel 11 órakor az Erfa kórházhajónk 240 sebesültelet utnak indul. A szerb fényszórók a Dunát világítják meg és nha szabad szemmel láthatják a hatalmas vörös keresztet, gránátokat küldenek a kórházhajóra. Magasba csapoknka a vízbe hullott gránátoktól a vizsugarak, egy gránát azonban az Erfa orrát találta. Szerencsére a kapott lék nem süllyesztette el a hajót és a gránát okozta kárból nem maradt még más, mint a kulturáért folyó harc egy szegényletes eseménye.

Mayer József.

Helyi hírek.

Izgatósért három évi börtön. Még július hó 27-én történt, hogy Popovics Daniló fenéki görög keleti szerzetes a helybeli fehér hajó vendégül szuolít helyiségében hattagú társaságall boroztatott. A társaság tagjai szermségi tanító voltak kik Ujvidékre jöttek hogy katonai szolgálatauk megkezdjék. A kalugyer folytonosan a szerbeket magasztalta és többek közt olyan kijelentést is tett, hogy a Szermség rövidesen ismét szerb kézre kerül, mert a szerb hadsereg meg fogja semmisíteni a monarchia kerégségű. Popovics Daniló kalugyert emiatt aug. 12-én az ujvidéki kir törvényszék egy évi börtönre ítélte. A szegedi kir. ítélőbírba Popovics büntetését három évi börtönre emelte fel. —

Üzenet a hadifogságból. Egy igen érdekes és sok minden tévhitet megdöntő levelezőlap kapott Pentz Ferenc ujvidéki szedő, testvér-bátyától Pentz Henrik szakaszvezetőtől, aki a sabáci ütökzet valamelyikénél szerb hadifogságba jutott. Egész mostanáig a hadifogyó Pentz Henrik magáról életjel nem adott, miglen most Nisben, ószmidtás szerint augusztus 24-én (új számlítás szerint szept. 6-án) feladott levelezőlapon értesít öit, hogy igen jól van és egy Konrad nevű barátával együtt hadifogyó, hol jól és emberségesen bannak vele. A hadifogyó szakaszvezető a válaszóba a következő címet adta meg: An das Kommando der Kriegsgefangenen für Zugführer Heinrich Pentz in Nis (Serbien). II. Četa. A levelezőlap címoldalára szerb cenzurabélyegző van ráütve: Заробљеничка команда. Pentz Henrik hál isten jól van és mi baja sincs a hadifogságban, melyről annyi képtelen dolgot tud a fáma.